

Vragenboekje

**Dit examen bestaat uit 26 vragen en een vertaalopdracht.
Voor elk vraagnummer is aangegeven hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.**

Als bij een vraag een verklaring of uitleg gevraagd wordt, worden aan het antwoord geen punten toegekend als deze verklaring of uitleg ontbreekt.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Tekst 1

In regel 118–119 heeft Agamemnon de volgende eis geformuleerd:
“Geef me aanstonds een andere prijs, dat ik niet van de Grieken de enige ben die geen eergeschenk heeft. Dat zou ongehoord zijn.”
Volgens Achilles kan deze eis niet worden ingewilligd.

2p **1** Welke twee overwegingen voert Achilles in regel 122–129 daarvoor aan? Beantwoord de vraag in het Nederlands.

1p **2** Welke aanvullende eis stelt Agamemnon nog in regel 131–136? Beantwoord de vraag in het Nederlands.

Regel 127 τήνδε θεῶ πρόες

M.A. Schwartz vertaalt dit tekstelement zo:

“Gehoorzaam de god en geef het meisje terug.”

A.W. Timmerman vertaalt:

“Kom, geef gij haar terug aan de God.”

2p **3** Leg uit dat de interpretatie van Schwartz op inhoudelijke gronden de voorkeur verdient.

2p **4** Verdedig de stelling dat Achilles door het gebruik van het epitheton εὐτείχεον (regel 129) zijn voorstel aantrekkelijker maakt voor Agamemnon.

1p **5** τῶν (regel 160) verwijst naar

A het feit dat de Grieken genoeg hebben van de oorlog.

B het feit dat de Grieken vechten voor Menelaos en Agamemnon.

C het feit dat de Trojanen geduchte lansstrijders zijn.

D het feit dat de Trojanen Helena niet willen teruggeven.

2p **6** In regel 161–171 legt Achilles diverse malen de nadruk op zijn inspanningen in de oorlog. Citeer de desbetreffende drie Griekse tekstelementen.

Regel 170

1p **7** De niet-geëlideerde vorm van σ' luidt hier:

A σε

B σοι

C σου

D συ

Regel 175 μάλιστ'α δὲ μητίετα Ζεύς

Agamemnon stelt hier zijn vertrouwen op Zeus, maar deze zal in het vervolg van het verhaal tijdelijk partij kiezen voor Achilles.

2p **8** Leg uit hoe Zeus daartoe komt.

Regel 177

Sommige commentatoren hebben voorgesteld deze regel te schrappen, omdat het tweede deel van het vers inhoudelijk niet goed bij de situatie past.

2p **9** Leg uit wat hun punt van kritiek is.

Regel 184–185 ἐγὼ δὲ t/m γέρας

2p **10** Welk tweeledig doel wil Agamemnon hiermee bereiken volgens het vervolg van de tekst?

2p **11** Met welke parallel maakt Agamemnon in regel 182–185 duidelijk hoe de machtsverhoudingen liggen?

Regel 182–187

2p **12** Welk onderdeel van dit dreigement zal niet worden uitgevoerd?

De reactie van Agamemnon (regel 173–187) valt globaal in twee delen uiteen.

1p **13** Citeer de Griekse zin die het tweede deel inleidt.

- 2p **14** Wat is het verschil in aspect tussen de werkwoordsvormen στῆ en ἔλε in regel 197 enerzijds en ὄγατο in regel 198 anderzijds?
- 2p **15** Citeer uit regel 197–205 de twee Griekse tekstelementen waaruit valt af te leiden dat Athene ook al eerder aan Achilles was verschenen.
- Regel 209 is gelijk aan regel 196. Letterlijke herhalingen zijn bij Homeros heel gewoon.
- 2p **16** Leg uit dat dit kenmerkend is voor de traditie waarin de Homerische epen staan. Gebruik bij voorkeur niet meer dan 35 woorden.
- Een commentator merkt op dat regel 209 minder goed in de context past dan regel 196.
- 2p **17** Ben je het met hem eens? Beantwoord de vraag met ja of nee en motiveer je antwoord.
- 1p **18** Citeer uit regel 207–214 het Griekse tekstelement waaruit kan worden opgemaakt dat ook Athene het gedrag van Agamemnon afkeurt.
- 2p **19** Laat zien dat Athene's woorden in regel 207–214 de vorm van een ringcompositie hebben. Beantwoord de vraag door het citeren van de desbetreffende twee Griekse tekstelementen.
- Athene sprak ook namens Hera.
- 1p **20** Citeer uit regel 216–218 het Griekse tekstelement waaruit kan worden opgemaakt dat Achilles dit heeft begrepen.

Metriek

- 2p **21** Leg uit dat binnen vers 212–214 het woord τοῖς door de metriek nadruk krijgt.

Tekst 2

- Longinus verwoordt hier een standpunt dat vergelijkbaar is met dat van Plato.
- 2p **22** Waarom vindt de auteur de Godenstrijd “volslagen goddeloos en onbehoorlijk” (regel 9–10)?
- Regel 10 tenzij men het als een allegorie opvat.
- 2p **23** Geef een allegorische uitleg van de Godenstrijd in de geest van Herakleitos.

Tekst 3

- 2p **24** Geef de naam en de datering van de hier beschreven verdwenen beschaving.
- 1p **25** Noem tevens de naam van het schrift dat in die periode in gebruik was in Griekenland.

Tekst 4

Kassandra's weergave van de gebeurtenissen wijkt op enkele punten sterk af van de Homerische versie van het verhaal.

2p **26** Geef uit regel 6–10 twee voorbeelden.

Tekst 5

Bestudeer tekst 5 met de inleiding en de aantekeningen.

45p Vertaal regel 127–144.

Einde
